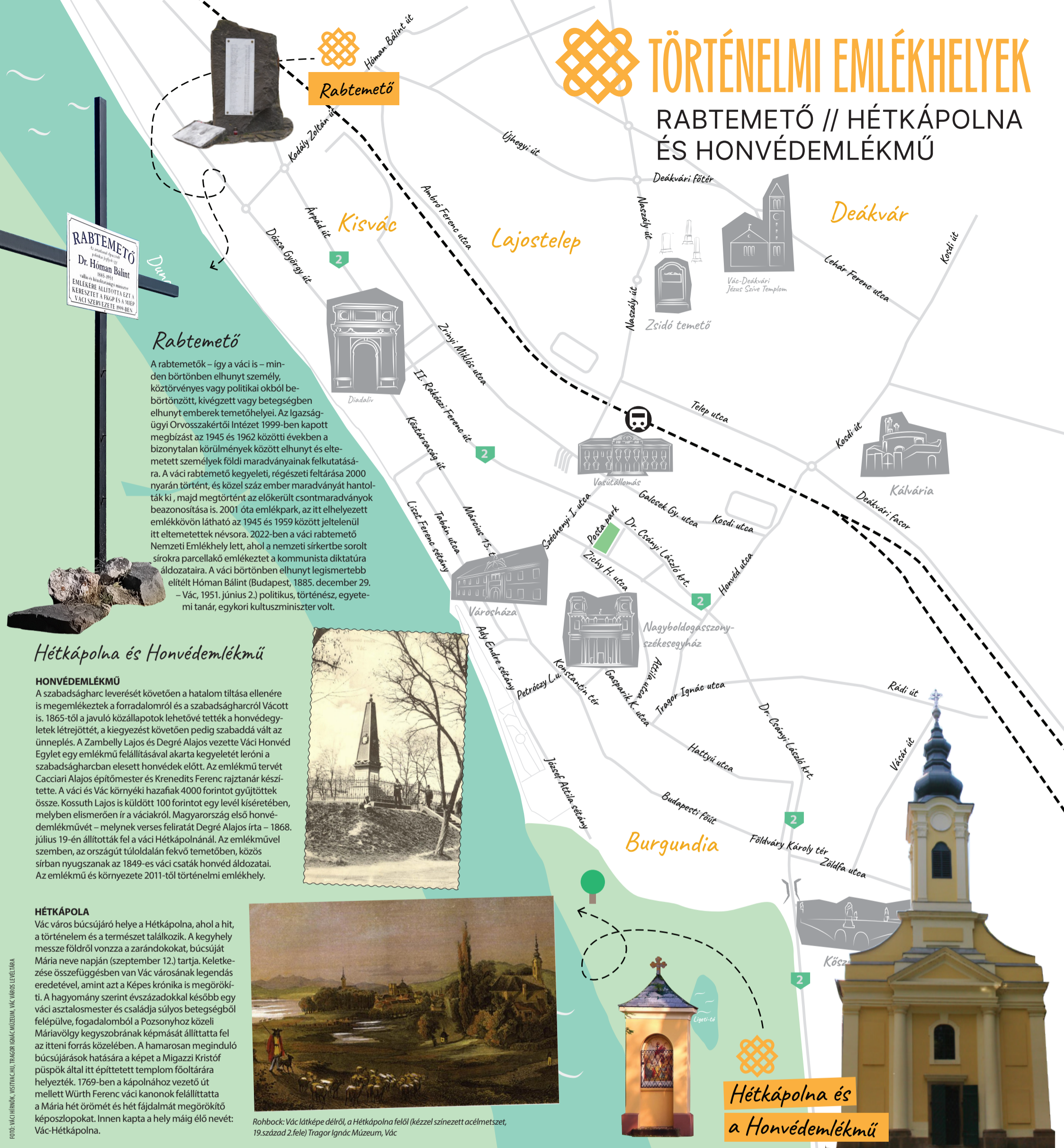

TÖRTÉNELMI EMLÉKHELYEK

RABTEMETŐ // HÉTKÁPOLNA ÉS HONVÉDEMLÉKMŰ

RABTEMETŐ
Dr. Hóman Bálint
1885-1951
EMLEKRE ÁLLÍTOTTA EZT A KERESZTET A FIAK ÉS A NIEP VÁCI SZERVEZETE 1999-BEN.

Rabtemető

A rabtemetők – így a váci is – minden börtönben elhunyt személy, köztörvényes vagy politikai okból bebörtönzött, kivégzett vagy betegségben elhunyt emberek temetőhelyei. Az Igazságügyi Orvosszakértői Intézet 1999-ben kapott megbízást az 1945 és 1962 közötti években a bizonytalan körülmények között elhunyt és eltemetett személyek földi maradványainak felkutatására. A váci rabtemető kegyeleti, régészeti feltárása 2000 nyarán történt, és közel száz ember maradványát hozták ki, majd megtörtént az előkerült csontmaradványok beazonosítása is. 2001 óta emlékpark, az itt elhelyezett emlékkövön látható az 1945 és 1959 közötti elteltetett névsora. 2022-ben a váci rabtemető Nemzeti Emlék hely lett, ahol a nemzeti sírkertbe sorolt sírokra parcellák emlékeztet a kommunista diktatúra áldozataira. A váci börtönben elhunyt legismertebb elítélt Hóman Bálint (Budapest, 1885. december 29. – Vác, 1951. június 2.) politikus, történész, egyetemi tanár, egykori kultuszminister volt.

Hétkápolna és Honvédemlékmű

HONVÉDEMLÉKMŰ

A szabadságharc leverését követően a hatalom tiltása ellenére is megemlékeztek a forradalomról és a szabadságharcról Vácot is. 1865-től a javuló közállapotok lehetővé tették a honvédegyletek létrejöttét, a kiegyezést követően pedig szabaddá vált az ünnepelés. A Zambelly Lajos és Degré Alajos vezette Váci Honvéd Egylet egy emlékmű felállításával akarta kegyeleti leróni a szabadságharcban elesett honvédek előtt. Az emlékmű tervét Cacciaro Alajos építőmester és Kredits Ferenc rajztanár készítette. A váci és Vác környéki hazafiak 4000 forintot gyűjtöttek össze. Kossuth Lajos is küldött 100 forintot egy levél kíséretében, melyben elismerően ír a váciakról. Magyarország első honvédemlékművét – melynek verses feliratát Degré Alajos írta – 1868. július 19-én állították fel a váci Hétkápolnánál. Az emlékművel szemben, az országút túloldalán fekvő temetőben, közös sírban nyugszanak az 1849-es váci csaták honvéd áldozatai. Az emlékmű és környezete 2011-től történelmi emlékhely.

HÉTKÁPOLNA

Vác város búcsújáró helye a Hétkápolna, ahol a hit, a történelem és a természet találkozik. A kegyhely messze földről vonzza a zarándokokat, búcsúját Mária neve napján (szeptember 12.) tartják. Keletkezése összefüggésben van Vác városának legendás eredetével, amint azt a Képes krónika is megörökíti. A hagyomány szerint évszázadokkal később egy váci asztalosmester és családja súlyos betegségből felépülve, fogadalomból a Pozsonyhoz közeli Máriavölgy kegyzobrának képmását állíttatta fel az itteni forrás közelében. A hamarosan meginduló búcsújárások hatására a képet a Migazzi Kristóf püspök által itt építtetett templom főoltárára helyezték. 1769-ben a kápolnához vezető út mellett Würth Ferenc váci kanonok felállíttatta a Mária hét örömet és hét fájdalmát megörökítő képoszlopokat. Innen kapta a hely máig élő nevét: Vác-Hétkápolna.

Rohbock: Vác látképe délről, a Hétkápolna felől (kézzel színezett acélmetszet, 19. század 2. fele) Tragar Ignác Múzeum, Vác

Hétkápolna és a Honvédemlékmű

SÉTA ADATOK

Gyalogosan 2 óra

A Rabtemető és a Hétkápolna, Honvédemlékmű egymástól 4 km-re található.

Közepes

NEMZETI EMLÉKHELYEK

A NEMZETI EMLÉKHELYEK TÖRTÉNELMŰNK LEGFONTOSABB HELYSZÍNEI, AZ EMLÉKEZET EGYSZERRE SZIMBOLIKUS ÉS VALÓSÁGOS TEREI. GYAKRAN MŰEMLEK ÉPÜLETEK, DE VANNAK KÖZTÜK TEMETŐK, EMLÉKPARKOK IS, MERT NEM AZ ÉPÍTÉSZETI ÉRTÉKŰK ADJA A JELENTŐSÉGÜKET, HANEM A TÖRTÉNELEMBEN BETÖLTÖTT MEGHATÁROZÓ SZEREPŰK. LEHETŐSÉGET NYÚJTANAK ARRRA, HOGY A HOZZÁJUK ELLÁTOGATÓK SZÁMÁRA MEGTAPASZTALHATÓVÁ TEGYÉK A MAGYAR TÖRTÉNELEM SORSFORDÍTÓ ESEMÉNYEIT, TRAGÉDIÁIT, DE DICSŐ PILLANATAIT IS. JELENLEG HUSZONEGY NEMZETI EMLÉKHELY TALÁLHATÓ AZ ORSZÁGBAN, AMELYEK JELENTŐSÉGÉT A NEMZETI EMLÉKHELY ÉS KEGYELETI BIZOTTSÁG JAVASLATA ALAPJÁN AZ ORSZÁGGYŰLÉS TÖRVÉNNYEL ISMERTTE EL. EZEK EGYSÉGES MEGJELŐLÉSÉRŐL A NEMZETI ÖRÖKSÉG INTÉZETE GONDOSKODOTT. A FELÁLLÍTOTT SZTÉLÉK NEM CSUPÁN EGYSÉGESEN ÉS KÖNNYEN FELISMERHETŐVÉ TETTÉK AZ EMLÉKHELYEKET, DE AZOK JELENTŐSÉGÉRŐL IS TÁJÉKOZTATJÁK AZ ÉRDEKLŐDŐKET.

TÖRTÉNELMI EMLÉKHELYEK

VÁGON

RABTEMETŐ // HÉTKÁPOLNA ÉS HONVÉDEMLÉKMŰ

Kísérő program

Az esemény napján a Hétkápolna templom 10-től 12 óráig nyitva tart, és várja a séta résztvevőit is. Az érdeklődőknek Csépe Zoltán mutatja be a kegyhely történetét.

VÁC VÁROS ÖNKORMÁNYZAT ÉS A TRAGOR IGNÁC MÚZEUM KÖZÖS KIADVÁNYA

Vác Város Önkormányzat
www.vac.hu

Történelmi és Nemzeti Emlék helyek

www.emlekhelyeknapja.hu

VÁROSI SÉTÁK

HÉTKÁPOLNA ÉS HONVÉDEMLÉKMŰ TÖRTÉNELMI EMLÉKHELYEK